

LA MAISON DIEU

Czasopismo „La Maison Dieu” wydawane jest od 1945 r. przez Centre National de Pastorale Liturgique w Paryżu. Ukazuje się jako kwartalnik. Redaktorem naczelnym jest aktualnie P. Paul De Clerck.

Tematem artykułów zawartych w numerze 209 (1997) LMD jest doświadczenie liturgii, w którym można wskazać na dwa jego wymiary. Najpierw doświadczenie tego co dzieje się, kiedy ludzie doświadczają liturgii. Każda celebrowana liturgia powoduje pewien skutek, z którego uczestnik wychodzi innym, przemienionym. Liturgia pozwala żyć — doświadczając całości egzystencji człowieka, która realizuje się w codzienności.

Joseph Caillot (Instytut Katolicki w Paryżu) w swym artykule *Baptême et déploiement de l'existence humaine* rozwija temat powołania ochrzczonego, który realizuje je z uwzględnieniem możliwości ludzkiej kondycji, przemienionej przez akt sakramentalny, w konkretnej przestrzeni i czasie. Dzięki nim chrześcijanin jest istotą otwartą na bliskich i swoją przyszłość, którą jest Bóg. Analizuje więc przestrzeń życia ochrzczonego (miejsce liturgiczne, przestrzeń wewnętrzną, przestrzeń zewnętrzną), czas życia ochrzczonego (przyszłość, trwanie w wierności, nieustające ćwiczenie siebie). Te dwa wymiary autor łączy poprzez wskazanie na przymierze i walkę duchową. Każdy ochrzczony w ciągu całego swego życia może doświadczyć trwałości i niezawodności przymierza. Ta więź człowieka z Bogiem jest liturgicznie potwierdzona, a następnie etycznie zweryfikowana, tym samym łączy go relacją syna do Ojca.

Monique Brulin w artykule *Retentissement des figures liturgiques. La liturgie chrétienne comme expérience*, przy podejmowaniu tematu doświadczenia liturgii wskazuje na rolę znaków (figur, symboli) liturgicznych, które zapewniają świadome, aktywne i owocne uczestnictwo w niej. Autorka analizuje drogę prowadzącą od zewnętrznej manifestacji wiary (umożliwionej przez czynność liturgiczną) do doświadczenia wewnętrznego, od obietnicy do świadectwa (wiara rodząc się z pewnych znaków, powoduje, że niektóre znikają a nowe się pojawiają). Nie istnieje znak, który by nie spowodował odźwięku. Wskazuje następnie na pewne deformacje (zewnętrzne, jak i wewnętrzne) zagrażające liturgii. Szczególną rolę przypisuje słowu w liturgii.

P. Pierre-Marie Gy OP (redaktor naczelny) w artykule *L'eschatologie de la liturgie en notre temps* odpowiada na pewne refleksje i propozycje liturgiki pastoralnej. Podkreśla wagę świadomości eschatologicznej. Zwraca uwagę na tożsamość (identyczność) eschatologiczną Kościoła i każdego chrześcijanina, na więź eschatologii i roku liturgicznego. Rysuje perspektywę soborową, która winna kształtować pobożność chrześcijan.

Artykuł *La vérité chrétienne du témoignage* Jean-Claude'a Sagne'a OP jest analizą uwarunkowania i relacji prawdy chrześcijańskiego świadectwa i jego mani-

festowania się w liturgii. Autor rozważa kolejno akt świadectwa w życiu wiary, jego możliwości i granice, a następnie wiarę Kościoła jako źródło świadectwa.

Siostra Catherine Aubin i Rene Pothier w artykule *La fraction du pain et sa signification* przybliżają nam problematykę łamania chleba, jego symbolikę i znaczenie. Ukazują ten obrzęd w tradycji żydowskiej, w Nowym Testamencie, następnie w Kościele starożytnym oraz we Mszy rzymskiej od VIII do XIII wieku. Przedstawiają problematykę komplementarnie, uwzględniając liturgiczną tradycję wschodnią, zwłaszcza anafory eucharystyczne. Jednym słowem ukazują uwarunkowania i obciążenia tego gestu na przestrzeni dziejów.

Jean-Michel Sordet, pastor Kościoła ewangelicko-reformowanego w kantonie Vaud (Szwajcaria) w artykule *Les pratiques de communion et leur intention* zapytuje się o praktyki komunijne i ich znaczenie w swoim Kościele.

L'offre et la demande en pastorale liturgique P. Dominique'a Lebrun porusza problem wzrastającej różnorodności próśb o udzielenie sakramentów przy mniej ewidentnej możliwości pozytywnej odpowiedzi. Omawia związane z tym konsekwencje i trudności natury pastoralnej. Działanie liturgiczne nie ma na celu zadowolić proszącego, ono domaga się pogłębionej odpowiedzi, nie może tu być miejsca na postawę konsumpcyjną.

Pierre-Marie Gy OP w kolejnym swoim artykule *La liturgie des ordinations en langue française et le fonctionnement de la «Lex Orandi»*, analizując ściśle określone teksty liturgiczne, rozważa problem zachowania wierności w tłumaczeniu liturgicznych modlitw Kościoła. Tłumacz nie może ograniczyć się tylko do kryterium dosłowności (literalności), ale winien w sposób zrozumiały dla współczesnego człowieka i możliwie wierny przekazać dziedzictwo wiary Kościoła.

W nocie bibliograficznej Philippe Capelle recenzuje dzieło Jean-Yves Lacoste *Experience et absolu. Questions disputées sur l'humanité de l'homme* (Paris 1994, Presses Universitaires de France). W numerze podano jeszcze kilka innych krótkich recenzji.

Kolejny numer: 210 (1997) LMD, poświęcony jest wzajemnym relacjom teologii i liturgii. Artykuł *La christologie trinitaire de l'eucharistie*, teologa Instytutu Katolickiego w Paryżu, Vincenta Holzera, podejmuje problematykę epiklezy. Pozwala ona autorowi zweryfikować użytek, jaki czyni z koncepcji znaku (symbolu), by opisać relacje trynitarne i wnieść pewne poprawki dotyczące źle rozumianego chrystocentryzmu (*le christocentrisme exagere*).

Pierre-Marie Gy OP w artykule *La place du Christ et de son image dans la prière eucharistique* na nowo pogłębia i ustawia debatę na temat chrystologicznego wymiaru modlitwy i ofiary w trakcie sprawowania Eucharystii. We Mszy św. oddaje się chwale Bogu przez Chrystusa, jednocześnie adoruje się Chrystusa, ukrzyżowanego i zmartwychwstałego, który powróci w chwale. Autor opiera się na różnych tekstach, wyobrażeniach i refleksji teologicznej.

W artykule *L'avenir du salut dans les prieres eucharistiques* Jean-Louis Souletie FMT, wykładowca teologii w Instytucie Katolickim, proponuje reлектurę (odczytanie na nowo) historii zbawienia, która zawsze staje się przyszłością, ponieważ jest otwarta na wymiar eschatologiczny liturgii. Rozważa kolejno eschatologiczne ukierunkowanie Eucharystii. Ukazuje przyszłość zbawienia według tekstów modlitw eucharystycznych. Przyszłość zbawienia pociąga za sobą określone konsekwencje etyczne.

Accomplissement des Ecritures et liturgie dominicale Yves-Marie Blancharda, z Instytutu Katolickiego, analizując problem spełnienia się Pisma, zwraca uwagę na jego aktualność w liturgii. Należy pamiętać, że zwraca się ona do ochrzczonych, a więc zaangażowanych w Nowe Przymierze.

Siostra dominikanka Catherine Aubin w artykule *Les enjeux christologiques de la date du bapteme* zgromadziła materiał historyczny, podstawowe świadectwa historii, określające dni liturgiczne, uprzywilejowane dla celebracji chrztu. Kolejno rozważa podstawy doktrynalne dwóch pierwszych wieków. Omawia zagadnienia: chrzest a Wielkanoc, chrzest a Wielki Post, a także inne praktyki dotyczące daty chrztu. Powołuje się między innymi na naukę św. Augustyna, św. Leona Wielkiego oraz na świadectwa wschodnie. Ukazuje ponadto znaczenie daty chrztu w posoborowych księgach liturgicznych. Zgadnienie to jest istotne dla rozwijania więzi między liturgią chrzcielną a życiem chrześcijańskim społeczności wierzących.

W artykule *Le Christ dans l'hymne: Trois exemples* David d'Hamonville OSB zwięźle, a zarazem dogłębnie wyjaśnia kompozycję współczesnych hymnów dotyczących misterium Chrystusa.

Gabriel Segui Trobat (Uniwersytet św. Tomasza z Akwinu w Buenos-Aires) w artykule *L'eucharystie dans la constitution pastorale «Gaudium et Spes»* analizuje naukę o tajemnicy Eucharystii w świetle soborowej Konstytucji *Gaudium et Spes*. Zwraca uwagę, iż nie można zgłębiać misterium Chrystusa bez życia w Kościele i Kościołem.

Jean-Claude Hugues przedstawia mowę papieża do biskupów Prowansji Śródziemnomorskiej na temat liturgiki pastoralnej z 8 marca 1997 r.

Kronika LMD odnotowuje dwa wydarzenia: kolokwium interdyscyplinarne, które odbyło się w dniach 22–24 stycznia 1997 r. z okazji 40-lecia Wyższego Instytutu Liturgicznego w Paryżu, oraz seminarium *Liturgie et christologie pneumatologie* z dnia 23 stycznia 1997 r.

W nocie bibliograficznej Patrick Prevot przedstawia dzieło Klemensa Richtera i Benedikta Kranemanna *Christologie der Liturgie, Der Gottesdienst der Kirche — Christus bekenntnis und Sinaibund*, („Questiones disputatae”, 159), Freiburg in Br., Basel, Wien, 1995.

Leon Swoboda